

Dansk Selskab for Klinisk Biokemi

Dato: 13-01-2020

Til

Sundhedsstyrelsen

Nanna Svejborg

nasv@sst.dk

Svar fra Dansk Selskab for Klinisk Biokemi vedr. HØRING I FORBINDELSE MED DIMENSIONERING AF SPECIALLÆGEUDDANNELSEN 2021-2025

Spørgsmål 1:

Hvordan opleves den nuværende balance mellem udbuddet og efterspørgslen på speciallæger i specialet?

Vi oplever en udtalt mangel på speciallæger i form af ubesatte speciallægestillinger især udenfor de store uddannelsesbyer (København, Aarhus og Odense). Der er en udtalt mangel på speciallæger i Region Sjælland samt Region Nordjylland og der er således større efterspørgsel end udbud.

Spørgsmål 2:

Er der særlige kommunale og/eller regionale forskelle i efterspørgslen og udbuddet, som den kommende dimensioneringsplan skal tage højde for?

Der er regionale forskelle i aldersfordeling, hvor især Region Nordjylland, Region Sjælland samt Region Hovedstaden har en meget høj andel af speciallæger over 60 år. Vi bemærker, at specialet som helhed har en meget høj gennemsnitsalder og dermed forventer at have en stor afgang af speciallæger indenfor de næste 5 – 10 år.

Vi bemærker at mobiliteten blandt ansøgere er yderst beskednen, dette er ikke ulig andre specialer. På den baggrund er det vigtigt at uddannelseskapaleten lægges der, hvor behovet er størst dvs. i Region Hovedstaden og Region Sjælland. Desuden er afgang fra specialet til andre funktioner (forskning, industri, administrative områder) også størst i Region Hovedstaden, hvorfor en kapacitetsøgning bør målrettes denne region.

Spørgsmål 3:

Vurderes udviklingen i efterspørgslen efter speciallæger i specialet de kommende år at være større eller mindre end det forventede udbud, jf. hovedscenariet i Figur 5? Med hvilken begrundelse?

I vurderingen af efterspørgslen bedes foretaget en opdeling på funktionsniveau, således at det belyses, hvor stor en andel af speciallægerne i specialet, der fremadrettet forventes at være beskæftiget på hovedfunktionsniveau, regionsfunktionsniveau samt højt specialiseret funktionsniveau.

Det vurderes, at der indenfor en tidshorisont på 5 – 7 år stadig vil være en større efterspørgsel, end udbuddet af nyuddannede speciallæger vil kunne dække i uddannelsesregion Nord og Syd. Derefter er

Dansk Selskab for Klinisk Biokemi

Dato: 13-01-2020

det forventningen, at det vil være muligt at dække den nuværende efterspørgsel efter speciallæger i specialet i disse regioner. Men det vurderes at efterspørgslen i Region Hovedstaden og Region Sjælland vil overstige udbuddet i mindst 15 – 20 år endnu og formentlig længere. Nye opgaver som led i udviklingen så som den øgede udflytning af opgaver til det primære sundhedsvæsen samt ”personalized medicine”, vil give klinisk biokemi flere rådgivnings- og overvågningsopgaver og dermed kunne ændre disse forudsætninger (jf. spørgsmål 4).

Det er svært præcist at beskrive fordelingen af opgaver på funktionsniveau, men et skøn kunne være 60% inden for hovedfunktionsniveau, 25% inden for regionsfunktionsniveau og 15% inden for højt specialiseret funktion.

Spørgsmål 4:

Hvilke faktorer forventes at kunne få indflydelse på behovet af speciallæger i specialet?

I vurderingen bør der tages højde for den demografiske udvikling, ændrede sygdomsmønstre, ændrede behandlingsmønstre/metoder, teknologisk udvikling, sundhedsplanlægning, øget specialisering, fokus- og indsatsområder, strukturændringer mv.

Der kan i besvarelsen hentes inspiration fra Sundhedsstyrelsens specialevejledninger , som findes på:

<http://sundhedsstyrelsen.dk/da/planlaegning/specialeplanlaegning/gaeldende-specialeplan>

Særligt kapitlet vedrørende ”Forhold af betydning for specialeplanlægning” vurderes som værende relevante for besvarelsen.

Der kan ligeledes hentes inspiration fra Sundhedsstyrelsens rapport ’Sygdomsbyrden i Danmark’:

http://sundhedsstyrelsen.dk/da/nyheder/2015/~/_media/00C6825B11BD46F9B064536C6E7DFBA0.ashx

Dansk Selskab for Klinisk Biokemi

Dato: 13-01-2020

Specialet samarbejder med stort set alle andre specialer og påvirkes derfor af den ændrede demografiske sammensætning etc. på samme måde som det gennemsnitlige speciale.

Der er en rivende udvikling indenfor en række diagnostiske og behandlingsmæssige områder. Mange nye behandlinger er kostbare (og/eller forbundet med en række bivirkninger for patienterne), hvilket gør det nødvendigt at udvikle og understøtte mulighederne for targeteret behandling/"personalized medicine". Udvikling, validering og implementering af biomarkører på et evidensbaseret grundlag vil medføre et øget behov for speciallæger i Klinisk Biokemi.

Vi forventer desuden, at specialets speciallæger fremadrettet i stigende omfang vil blive inddraget i planlægningen af patient flow i et tværsektorielt samarbejde i forhold til at kunne understøtte det nære sundhedsvæsen.

Specialets speciallæger skal kunne understøtte sygehusene i forhold til Specialeplanens hovedfunktioner, regionsfunktioner samt højt specialiseret funktioner. Da specialet samarbejder med alle kliniske specialer, er det vigtigt at sikre den fornødne biokemiske speciallæge ekspertise til at understøtte og bidrage til videreudviklingen også indenfor andre specialer.

I forhold til specialeplanen er der på regionsfunktionsniveau og højt specialiseret niveau en forpligtigelse til, at der etableres vagtordninger (telefonvagt fra hjemmet) på speciallægeniveau for rådgivning af kliniske kolleger.

Spørgsmål 5:

Er der nogle generelle bemærkninger til lægeprognosens fremskrivning af speciallæger i specialet?

Der bør tages højde for, at der er en tradition for, at speciallæger i Klinisk Biokemi søger stillinger udenfor specialet; det være sig industrien, på universiteterne eller administrative stillinger på sygehusene.

Spørgsmål vedrørende dimensionering

Spørgsmål 6:

Uddannelseskapaciteten blev ved den seneste femårsplan 2013-2017 fastsat til 7 hoveduddannelsesforløb pr. år (Nord: 2, Syd: 2, Øst: 3).

Hvilken uddannelseskapacitet anbefales for perioden 2018-2022, og med hvilken begrundelse?

Antal opslåede og besatte hoveduddannelsesforløb opdelt på videreuddannelsesregion 2010-2015 fremgår af Tabel 7.

Klinisk biokemi er et lille speciale, bedømt ved stillingsmasse, og er derfor særlig sårbart for afgang fra specialet. Den høje andel af speciallæger over 65 år nødvendiggør, at der opereres med et øget antal hoveduddannelsesstillinger. Dette er nødvendigt for at sikre, at der vedvarende uddannes speciallæger

Dansk Selskab for Klinisk Biokemi

Dato: 13-01-2020

nok til at bevare specialet. Udover varetagelse af drift, forskning og udvikling på de kliniske biokemiske afdelinger indgår speciallægekompetencerne også i uddannelse af den næste generation af speciallæger.

Vi anbefaler uændret uddannelseskapalet i uddannelsesregion Nord og Syd i perioden 2021-2025, idet denne dimensionering formentligt vil kunne sikre et tilstrækkeligt udbud af speciallæger i specialet i disse regioner. Vi mener, at uddannelseskapalet i uddannelsesregion Øst skal øges med 2 hoveduddannelse forløb årligt. Det ene af disse forløb skal målrettes Region Sjælland.

For at sikre at der er kvalificerede ansøgere til hoveduddannelsesforløbene, er det vigtigt at sikre en passende ratio mellem introduktions- og hoveduddannelsesforløb samt indskærpe, at introduktionsstillingerne opslås på sygehusene.

Spørgsmål 7:

Den nuværende ratio mellem introduktions- og hoveduddannelsesforløb er fastsat til 2,0-3,0.

Hvilken ratio mellem introduktions- og hoveduddannelsesforløb vurderes nødvendig for dels at sikre et passende antal ansøgere til h-forløbene og dels at sikre, at læger introduceres til specialet?

Der foreslås en ratio mellem introduktions- og hoveduddannelsesforløb på 3:1, idet der er et ret stort frafald både under og efter introduktionsstillinger til andre specialer og til industrien.

På vegne af Dansk Selskab for Klinisk Biokemi (DSKB)

Ledende overlæge Linda Hilsted

Hovedkursusleder, Klinisk Biokemi

Klinisk Biokemisk afdeling Rigshospitalet

Ledende overlæge Lise Bathum

Formand for Dansk Selskab for Klinisk Biokemi

Klinisk Biokemisk afdeling, Hvidovre Hospital